

Teeltproblemen pioen vragen om strategie

Tekst en fotografie: Henk van den Berg
teelt- en bedrijfsadvies
(0252) 340301 / 06-51312207

De pioenroos is een belangrijke vaste plant. Zowel voor de plantenteler als voor de bloementeler is het meestal een behoorlijk grote teelt op het bedrijf. Hoewel er steeds meer ervaring komt, lijken de problemen groter te worden. Dit komt deels door de vele nieuwe pioenentelers, maar ook doordat veel telers pas geloven dat iets een probleem kan zijn als ze er zelf mee te maken krijgen. Het laatste is het geval met wortelboorder, bladaal en niet in de laatste plaats Phytophthora. Zelfs een kwaal als knopbotrytis, dat dit jaar helemaal voorspelbaar was, kwam voor veel telers als een verrassing. Een ander zeer wazig geval is het zogenaamde hagelschot. Veel aandacht en meer eerlijk overleg zou de pioenentelers naar een hoger plan kunnen brengen.

OUDE PROBLEMEN

Bladaal en wortelboorder zijn problemen die ons al decennia lang bezig houden. Bladaal is meer in beeld gekomen nu we de pioen weer langer telen. Volgend probleem is dat we door een aantal kostbare gevallen van kookschade minder goed zijn gaan koken of dit zelfs achterwege zijn gaan laten. Vooral dit laatste is de kat op het spek binden. De oplossing is het vaststellen van een goed onderbouwd kookprotocol dat doorloopt tot minimaal twee dagen na de kookbehandeling. Als een perceel eenmaal

is besmet, is deze niet meer schoon te krijgen door bespuitingen. Belangrijk is dus dat ook de eenjarige hoeken direct gespoten worden om te voorkomen dat de kwaal zich vestigt. De eerste bladaal waait meestal via onkruidzaad het perceel in. Door ook de eenjarige gewassen te spuiten, voorkom je dat de bladaal naar de ondergrondse scheuten gaat, waar bestrijding onmogelijk wordt. Een ander oud probleem is de wortelboorder. De telers op de Noord-Hollandse klei weten al lang dat deze mot een groot probleem is. Er is nu een goed middel (Botanigard) tegen deze kwaal beschikbaar, maar deze moet wel zeer zorgvuldig worden toegepast. De behandeling moet meerdere jaren toegepast worden, omdat we niet te maken hebben met een enkel insect, maar met verschillende soorten, waarvan sommige een tweejarige cyclus hebben. Botanigard wordt twee keer toegepast tussen de twee en zes weken na de bloei. Op dat moment worden de nieuwe larfjes bestreden. Het middel moet op natte grond worden gespoten. Als het niet regent, moet er beregend worden. Het volgende jaar moet dit worden herhaald voor de motten die tweejarig zijn en dan pas hun eitjes leggen. Deze tweejarige larven blijven dus nog een jaar schade veroorzaken. Dit betekent echter niet dat er geen effect is; de kwaal is alleen niet in een jaar tijd weg. Hier werd in het verleden niet bij stilgestaan, waardoor de kwaal gewoon weer kon groeien.

NIEUWE PROBLEMEN

Een behoorlijk nieuw probleem is Phytophthora

ra. Deze ziekte, die net als bij aardappel bovengronds in het gewas valt en in dit stadium erg veel lijkt op klimaatschade, is zeer verraderlijk. Als de eerste aantasting niet wordt bestreden, tast de schimmel de ondergrondse delen aan, waardoor het gewas soms volledig kan wegvallen. Het lijkt zelfs verstandig om tijdens de teelt preventief een Phytophthoramiddel mee te spuiten. Het ziektebeeld vanuit de grond zijn zwarte kromme steeltjes die onder in het gewas blijven zitten en hier voor nieuwe aantastingen zorgen. Een ander tot nu toe ongrijpbaar probleem is het zogenaamde hagelschot. Deze naam is ontstaan, omdat het ziektebeeld lijkt op hagelschot in Laurier, maar heeft niets met deze ziekte te maken. Tot nu zijn er geen ziekteverwekkers gevonden, en dus zijn er ook geen middelen tegen. Wel lijkt het er op dat langdurig vochtige omstandigheden de kwaal versterkt. Tot nu toe stopt de aantasting steeds een paar weken na de bloei, of er nu wel of niet wordt bestreden. De enige remedie is het vitaal houden van het blad door bladbemesting. Het lijkt er op dat dit de aantasting enigszins remt. Focus dus op vitaliteit en niet op bestrijding.

OVERLEG

Bovenstaande problemen zijn in de hand te houden. Er moet dan wel logisch over worden nagedacht. De kwalen kennen geen eenvoudige, snelle oplossing. Ze zijn alleen beheersbaar met een langlopende strategie en goed overleg. Als we alleen blijven reageren met oplossingen die op dat moment het meest voor de hand liggen, gaan we er niet uitkomen.

